

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) ผู้วิจัยได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัย เรียงลำดับตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกศิลปศึกษา ในโครงการจัดการศึกษา สำหรับบุคลากรประจำการของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ในปีการศึกษา 2529 จำนวน 20 คน และ นักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา ในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ในปีการศึกษา 2529 จำนวน 245 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้นเป็นจำนวน 265 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ ตำรา รายงานการวิจัยต่าง ๆ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ รวมทั้งการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าว เพื่อสำรวจความเป็นมาของปัญหาและใช้เป็นแนวทางในการสร้าง

แบบสอบถามให้ครอบคลุมปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ

- 1.1 หลักสูตรศิลปศึกษา
- 1.2 ผู้สอน
- 1.3 ผู้เรียน
- 1.4 อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก
- 1.5 การวัดและประเมินผล
- 1.6 การใช้แหล่งค้นคว้า และบริการวัสดุทัศนูปกรณ์

2. นำผลจากการค้นคว้ามารสร้างแบบสอบถามสำหรับอาจารย์และนักศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open Ended)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษาด้านต่าง ๆ คือ หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก การวัด และประเมินผล และการใช้แหล่งค้นคว้า มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 6 คำตอบ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และไม่ เป็นปัญหาตามลำดับ จำนวน 54 ข้อ ดังนี้

1. ปัญหาด้านหลักสูตร จำนวน 13 ข้อ
2. ปัญหาด้านผู้สอน จำนวน 8 ข้อ
3. ปัญหาด้านผู้เรียน จำนวน 10 ข้อ
4. ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก จำนวน 7 ข้อ
5. ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 7 ข้อ
6. ปัญหาด้านแหล่งค้นคว้า และการให้บริการวัสดุทัศนูปกรณ์ จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อ เสนอแนะต่าง ๆ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 7 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมารับปรับปรุงดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุกัญญา โภมิวิไลกุล ดร.สุชาติ สุทธิ อาจารย์ผดุง พรหมมูล และอาจารย์พีรพงษ์ กุลพิศาล ตรวจสอบแบบสอบถามในด้านความเหมาะสม ความชัดเจน ของภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหา

3.2 นำแบบสอบถามไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุงใหม่ ภายใต้อำนาจแนะนำของ อาจารย์ที่ปรึกษา

3.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ สวนสนั่นหา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่ประชากรที่ศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อความที่เข้าใจยาก และภาษาที่ไม่ชัดเจน

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ในปีการศึกษา 2529 โดยส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครูในกลุ่มมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์เป็นจำนวนทั้งสิ้น 290 ฉบับ เป็นแบบสอบถามของ อาจารย์ จำนวน 20 ฉบับ เป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาจำนวน 270 ฉบับ และได้รับตอบกลับคืนมาจากอาจารย์เป็นจำนวน 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ได้รับตอบกลับคืนมาจากนักศึกษาเป็นจำนวน 245 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.74 รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งสิ้น 265 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.38 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามวิทยาลัยครูและสถานภาพ

วิทยาลัยครู	อาจารย์		นักศึกษา		รวม	
	ส่งไป	ได้รับคืน	ส่งไป	ได้รับคืน	ส่งไป	ได้รับคืน
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา	5	5	60	57	65	62
วิทยาลัยครูสวนดุสิต	5	5	65	58	70	63
วิทยาลัยครูพระนคร	4	4	30	30	35	35
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	3	3	55	50	58	52
วิทยาลัยครูจันทรเกษม	3	3	60	50	64	53
รวม	20	20	270	245	290	265
ร้อยละ	100	100	100	90.74	100	91.38

การวิเคราะห์ข้อมูล

ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ของคำตอบ คิดเป็นค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดคะแนนแต่ละอันดับดังนี้

เป็นปัญหามากที่สุด เทียบเท่ากับคะแนน 5

เป็นปัญหาน้อยที่สุด เทียบเท่ากับคะแนน 4

เป็นปัญหาปานกลาง เทียบเท่ากับคะแนน 3
 เป็นปัญหาน้อย เทียบเท่ากับคะแนน 2
 เป็นปัญหาน้อยที่สุด เทียบเท่ากับคะแนน 1
 ไม่เป็นปัญหา เทียบเท่ากับคะแนน 0

เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้ว นำมาเทียบอันดับโดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายความว่า เป็นปัญหามากที่สุด
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายความว่า เป็นปัญหามาก
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายความว่า เป็นปัญหาปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายความว่า เป็นปัญหาน้อย
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.50 - 1.49 หมายความว่า เป็นปัญหาน้อยที่สุด
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.0 - 0.49 หมายความว่า ไม่เป็นปัญหา
 นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับข้อหาด้านต่างๆ โดยใช้
 ค่า " ที " (t - test) ที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 มาแจกแจงความถี่คิดเป็นร้อยละนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

$$1. \text{ การหาค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนค่าตอบ}}{\text{จำนวนประชากร}} \times 100$$

ค่าร้อยละ

(ประกอบ กรรณสูตร 2528 : 60)

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

N = จำนวนประชากร

(ประกอบ กรรณสูตร 2528 : 66)

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \frac{(\sum fx)^2}{N}}$$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

$\sum fx^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองทั้ง N จำนวน

N = จำนวนประชากร

(ประกอบ กรรณสูตร 2528 : 67)

4. การหาค่าที่ (t-test) คำนวณจากสูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{n_1 s_1^2 + n_2 s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \cdot \frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2}}}$$

(ประกอบ กรรณสูตร 2528 : 121)

เมื่อ t = ค่าที่ใช้พิจารณา

\bar{x}_1, \bar{x}_2 = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

s_1^2, s_2^2 = ค่าคะแนนความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

N_1, N_2 = จำนวนประชากรในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในการคำนวณค่าสถิตินี้ทั้งหมดนี้ คำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ IBM PC/AT
จัดโปรแกรมด้วยคำสั่งภายใต้โปรแกรมชุด d BASE III Plus

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย